

Sygn. akt V KK 372/14

.WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 grudnia 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Roman Sądej (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Kazimierz Klugiewicz

SSN Andrzej Stępka

Protokolant Katarzyna Wełpa

w sprawie **J. U.**,

o wydanie wyroku łącznego,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

w dniu 16 grudnia 2014r.,

kasacji wniesionej przez Prokuratora Generalnego na korzyść skazanego,

od wyroku łącznego Sądu Okręgowego w Z.

z dnia 27 września 2013r.

uchyła zaskarżony wyrok w części orzekającej kary łączne 2 lat pozbawienia wolności oraz 600 zł grzywny w miejsce kar jednostkowych orzeczonych wyrokami Sądu Rejonowego w Ś. z dnia 17 stycznia 1997r., sygn. ... 481/96 oraz z dnia 16 czerwca 1997r., sygn. ... 734/96 (pkt IV), a także w części zaliczającej na poczet kary łącznej pozbawienia wolności okresy odbycia kar w tych sprawach (pkt V) i na podstawie art. 572 k.p.k. w zw. z art. 46 § 1 k.w. postępowanie w tym zakresie umarza; wydatkami postępowania kasacyjnego obciąża Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

Wyrok łączny Sądu Okręgowego w Z. z dnia 27 września 2013r., sygn. ... 28/13, dotyczył w sumie 15 wyroków skazujących J. U. Sąd Okręgowy orzekł kary łączne dotyczące dwóch realnych zbiegów przestępstw określonych w art. 85 k.k.

Pierwszy obejmował skazania trzema wyrokami: Sądu Rejonowego w Ś. w sprawie ... 1101/07; Sądu Rejonowego w Ś. w sprawie ... 583/10 oraz Sądu Okręgowego w Z. w sprawie ... 277/08 i w miejsce kar jednostkowych orzeczono karę łączną w wysokości 2 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności (pkt II).

W drugiej grupie orzeczono kary łączne w wysokości 2 lat pozbawienia wolności oraz 600 zł grzywny, obejmujące jednostkowe kary wymierzone dwoma wyrokami Sądu Rejonowego w Ś. – z dnia 17 stycznia 1997r., sygn. ... 481/96, którym wymierzono kary 2 lat pozbawienia wolności oraz 600 zł grzywny oraz z dnia 16 czerwca 1997r., sygn. ... 734/96, którym wymierzono kary 2 lat pozbawienia wolności oraz 600 zł grzywny (pkt IV).

Na poczet drugiej kary łącznej pozbawienia wolności zaliczono skazanemu okresy pozbawienia wolności w sprawach ... 481/96 oraz .. 734/96 (pkt V).

W odniesieniu do pozostałych jednostkowych skazań J. U. umorzono postępowanie o wydanie wyroku łącznego.

Wyrok łączny uprawomocnił się bez zaskarżenia.

Kasację od powyższego wyroku łącznego, na korzyść J. U., wniósł Prokurator Generalny. Zaskarżył on wyrok w części rozstrzygnięcia zawartego w punkcie IV części dyspozytywnej, dotyczącego orzeczenia kary łącznej obejmującej wyroki Sądu Rejonowego w Ś. w sprawach ... 481/96 oraz ... 734/96.

Prokurator Generalny podniósł zarzut rażącego i mającego istotny wpływ na treść zaskarżonego wyroku naruszenia przepisów prawa procesowego, to jest art. 410 k.p.k., polegającego na pominięciu ujawnionych w toku rozprawy głównej okoliczności związanych z zatarciem skazań wynikających z orzeczeń Sądu Rejonowego w Ś. z dnia 17 stycznia 1997r., sygn. ... 481/96 oraz z dnia 16 czerwca 1997r., sygn. ... 734/96, w wyniku czego doszło do rażącego naruszenia przepisów prawa karnego materialnego – art. 85 k.k., polegającego na orzeczeniu kary łącznej 2 lat pozbawienia wolności pomimo braku ku temu przesłanek, bowiem

skazania na kary jednostkowe objęte karą łączną uległy zatarciu z mocy art. 46 § 1 k.w.

Prokurator Generalny wniósł o uchylenie wyroku w części dotyczącej rozstrzygnięcia zawartego w punkcie IV i umorzenie postępowania w tym zakresie oraz o uchylenie akcesoryjnego rozstrzygnięcia zawartego w punkcie V, odnoszącym się do zaliczenia okresów pozbawienia wolności na poczet kary łącznej.

Sąd Najwyższy rozważył, co następuje.

Kasacja Prokuratora Generalnego była zasadna w stopniu oczywistym, zasługującym na jej uwzględnienie w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

Zakres zaskarżenia wyroku łącznego Sądu Okręgowego powoduje, że przedmiotem kontroli kasacyjnej pozostawać mogą wyłącznie rozstrzygnięcia zawarte w jego punktach IV i V, jako że ustawowe podstawy do przekroczenia granic kasacji nie wystąpiły – art. 536 k.p.k.

Niewątpliwie zasadnie autor kasacji podniósł zarzut rażącego naruszenia przez Sąd Okręgowy dyspozycji art. 410 k.p.k. Rzeczywiście skazania wyrokami Sądu Rejonowego w Ś. w sprawach ... 481/96 i ... 734/96 uległy wiele lat temu zatarciu, co wynikało z dokumentacji zawartej w aktach tych spraw, ale również z adnotacji naniesionych na odpisach wyroków znajdujących się w aktach głównych sprawy o wydanie wyroku łącznego (k.48v i k. 50v). W informacjach tych stwierdzono, że orzeczone tymi wyrokami kary 2 lat pozbawienia wolności zostały zamienione na kary po 30 dni aresztu na podstawie art. 12 ust. 2 ustawy z dnia 28 sierpnia 1998r. o zmianie ustawy – Kodeks wykroczeń, ustawy – Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia ... (Dz.U. Nr 113, poz.717 ze zm.).

Adnotacje powyższe obligowały Sąd *a quo* do uważnej lektury akt w tych sprawach, z których dowód wszak przeprowadzono na rozprawie głównej (k.97).

W aktach sprawy ... 481/96 znajdowały się postanowienia Sądu Rejonowego z dnia 26 października 1998r. o zamianie J. U. kary 2 lat pozbawienia wolności na karę 30 dni aresztu (k.286) oraz z dnia 22 grudnia 1998r., o umorzeniu kary grzywny (k.298).

W aktach sprawy ... 734/96 znajdowały się postanowienia Sądu Rejonowego z dnia 28 grudnia 1998r. o zamianie wobec J. U. kary 2 lat pozbawienia wolności na

karę 30 dni aresztu (k.272), a także z dnia 30 września 1999r. o uznaniu za odbytą karę zastępczą za orzeczoną grzywnę (k.372).

Przepis art. 12 ust. 4 powyżej wskazanej ustawy z dnia 28 sierpnia 1998r. przewidywał, że w przypadku kontrawencjonalizacji, do czynu jej podlegającemu stosuje się przepisy Kodeksu wykroczeń dotyczące przedawnienia wykonania kary oraz zatarcia skazania. Z kolei art. 46 § 1 k.w. stanowi, że ukaranie uważa się za niebyłe po upływie 2 lat od wykonania, darowania lub przedawnienia wykonania kary.

W świetle powyższych regulacji nie ulega wątpliwości, że w okresie orzekania o wyroku łącznym przez Sąd Okręgowy nastąpiło już dawno zatarcie tych skazań, czego – rzecz jasna – nie mogą zmienić adnotacje Krajowego Rejestru Karnego, w którym nie odnotowano przedstawionych postanowień Sądu Rejonowego w Ś.

Wobec zatarcia skazań w sprawach ... 481/96 i ... 734/96 oczywiście nie wystąpiły też przesłanki przewidziane w art. 85 k.k., który to przepis – jak zasadnie wskazał skarżący – również w tej sytuacji został rażąco naruszony.

Wymagana dyspozycją art. 523 § 1 k.p.k. istotność wpływu naruszeń na treść wyroku Sądu Okręgowego była także zupełnie oczywista.

W konsekwencji wyrok łączny Sądu Okręgowego w Z. w zaskarżonej części podlegał uchyleniu. Dotyczy to również orzeczenia zawartego w punkcie V tego wyroku, a dotyczącego zaliczenia na poczet orzeczonej w punkcie IV kary łącznej pozbawienia wolności okresów odbywania kar w tych sprawach. Wprawdzie w punkcie V wyroku wskazano, że te okresy odbywania kar zaliczono na poczet kary „opisanej w punkcie III”, ale postanowieniem Sądu Okręgowego w Z. z dnia 20 grudnia 2013r. sprostowano omyłkę pisarską w tym zakresie, wskazując, że zaliczenie dotyczy kary łącznej „orzeczonej w punkcie IV” (k.181 akt głównych).

Wobec faktu, że w odniesieniu do skazań J. U. w sprawach Sądu Rejonowego w Ś. ... 481/96 oraz .. 734/96 warunki do orzeczenia kary łącznej nie wystąpiły, postępowanie w tym zakresie należało umorzyć, przy zastosowaniu przepisów art. 572 k.p.k. w zw. z art. 46 k.w.

Wydatki postępowania kasacyjnego obciążają Skarb Państwa – art. 638 k.p.k.

